

Borregaard Golfklubb

75 års jubileum

2002

Samlet og skrevet av
Terje Ellefsen
Lars Otto Bjørnland

MELSOM GRAFISK AS

Innhold

De syttifem år – starten	side 5
Borregaard tar over	side 10
Ny start i 1946	side 11
Pionertiden er over	side 12
En klubb med karakterskifte	side 18
Idretten og våre store navn	side 22
The Lady of the club, Mary Ann	side 35
Det var en gang	side 37

Omslagsbildet

Mary Ann Kenworthy er en person som har skapt både historie og tradisjoner i Borregaard Golfklubb. I fjor var hun aktiv i en alder av 94 år.

Foto: Lars Otto Bjørnland

Bakre omslagsbilde

Hull 6 (par 3) er et utfordrende og vakkert hull helt ytterst på Bytangen på Opsund.

Foto: Lars Otto Bjørnland

De syttifem år

Starten

Borregaard og de ansatte ved bedriften har på mange vis satt sitt preg på utviklingen i Sarpsborg-distriktet. Fordi Borregaard frem til 1918 var et engelsk eid selskap var en del av de ansatte engelske. Engelskmennene brakte med seg noen av hjemlandets sæder og skikker, blant annet for sarpinger på den tid noen kuriøse idretter som fotball og golf. Dette førte da også til at Sarpsborg som et av de første steder i landet fikk en golfbane. Det første skriftlige om golf i Sarpsborg er et svarbrev fra generaldirektør Hjalmar Wessel til overingeniør Chappel datert 7. juni 1923. De herrer hadde tydeligvis diskutert muligheter for golf med Borregaard som interessant, for svaret fra generaldirektøren sier at man bør styre blikket mot dyrket areal for å få plass nok. Likeledes et

Disponent A. Hansen var klubbens første formann – her i datidens treningsutstyr. Og selvfølgelig hørte caddie med.

areal som er mest mulig snøbart om vinteren for å kunne forlenge sesongen. At Wessel var kjent i byen går frem av hans håndskrevne fotnote: "Hvordan ville forholdene stille seg på Bytangen ovenfor de nye huse?". Denne diskusjonen blant Borregaards ledere foregikk før det eksisterte noen golfklubb i Norge.

I de kommende fire år må vi formode at Chappel og andre har arbeidet videre med golfplanene, og ganske særlig med henblikk på alternativet Bytangen, for i brev av 16. juni 1927 fra "Direktionen" ved generaldirektør Wessel til overingeniør Chappel bevilger Borregaard inntil kr 1000,- til drenering til den nye golfbanen på Opsund, under forutsetning av at medlemmene selv bidrar med kr 700,- til istandssettelse av banen. Hvilke medlemmer det her siktes til er uklart, for noen golfklubb eksisterte ikke. Kalkylen lyder på 1500 meter drenering ferdig nedlagt for kr 885,-.

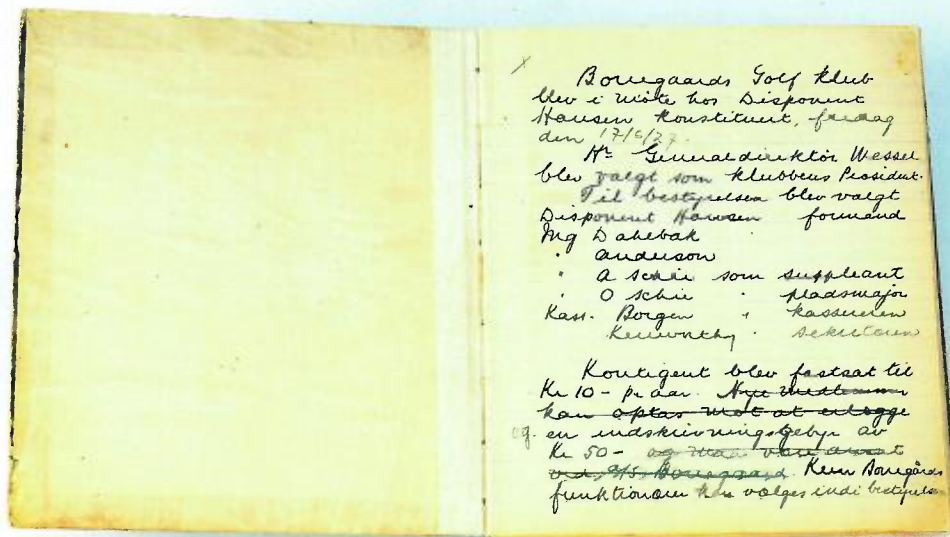
Allerede dagen etter - 17. juni 1927 - var imidlertid Borregaard Golfklubb en realitet.

Styreprotokollen forteller følgende:

"Borregaard Golfklubb blev i møte hos disponent Hansen konstituert, fredag den 17/6 1927. Hr. generaldirektør Wessel blev valgt som klubbens Præsident. Disponent Hansen formand, styremedlemmer ing. Dahlbak og ing. Anderson, suppleant, ing. A. Schie, pladsmajor ing. O. Schie, kasserer Borgen og sekretær kontorsjef Kenworthy. Til Kaptein valgtes ing. A. Chappel. Kontingenten blev fastsatt til kr 10,- pr. aar og en indskrivningsgebyr av kr 50,-. Kun Borregårds funktionærer kan velges indi bestyrelsen"

Mr. Frank O. Dahlbak
ing. Chappel *ing. Kenworthy*
ing. Dahlbak *ing. Anderson* *ing. Borgen*
Kass. Kenworthy

Til tross for oppnevnelser av både pladsmajor og kaptein, forteller styreprotokollen intet om verken banen eller køller og baller. Om banen forteller imidlertid pladsmajor Oddmund Schie: I løpet av våren og sommeren

1927 blev 19 mål fairway grøftet, pløyd og tilsådd. Arealet var tilstrekkelig til 4 hull. Rapporten fra pladsmajoren sier at for kr 1981,50 hadde man fått anlagt den første golfbanen. Allerede neste år begynte man å forandre banen. Arbeidet ble utført gratis av Johan Bytangen mot beiterett. Med beiterett fulgte plikt til inngjerding av greener. Mon tro det var skigard? Golfspillerne rådet således ikke grunnen alene. Men det må ha hersket fred og fordraglighet mellom folk og fe, for intet sted er krøttera nevnt med et vondt ord. I løpet av 1927 ble det registrert 15 medlemmer.

Om golfspillet, handicap og konkurranser den første sesongen er intet nevnt, men fra neste sesong, var man i gang. På styremøtet 5. juni 1928 ble følgende høytidelige vedtak fattet: "Besluttet aa spille om en liden pokal – matchen maa være færdig 1. juli 1928. Handicapen utregnes av kapteinen, pladsmajor og sekretær". Verken resultat av utregningen eller matchen er kjent. Ingeniør Dahlbak ble ny forman i 1928. Som enhver forening med en smule selvrespekt hadde også Borregaard GK vedtatt sine "love" på generalforsamlingen i 1928.

Disse "love" bærer preg av å være laget av menn i administrative stillinger.

16 av de 19 paragrafer kunne uten videre gjelde en hvilken som helst hagebruksforening. § 9 har noe av særpreget og alvoret i Borregaard GK i seg:

"Medlemmer kan, i den utstrækning styret bestemmer, medta gjæster til klubben. Indenbysboende kan kun medtas som gjæst til spill på banen én gang i løpet av en spillesaison". § 10 er noe mer sjenerøs:

"Styret kan indby medlemmer av andre golfklubber til at benytte klubbhuset og banen". Eventuell forbindelse med verden for øvrig, for eksempel "The Royal and Ancient Golf Club of St Andrews", sier lovene intet om. Det er innkalling til ekstra generalforsamling, suspensjon av medlemmer, fastsettelse av kontingenter o.s.v. det hele dreier seg om. Selv om klubben drives etter andre retningslinjer i dag, er § 1 fremdeles gyldig: "Klubbens navn er Borregaard Golfklubb".

Om utstyret disse første spillerne brukte, sies, dog litt: Fra Coward & Thowsen, Kristiania, foreligger en oppgave over golfkøller. Totalt antall køller nevnt her er 38, med navn som Driver, Eclipse, Putting Cleck, Mid Iron, Niblick, Rustless Putter. Kanskje klubbens beholdning var 38 køller fordelt på 15 mer eller mindre aktive medlemmer?

Var 1928 et "mellomår" etter dagens terminologi, så var ikke 1929 det. Årsberetningen sier "Klubben har i 1929 utvidet sin bane med ytterligere 5 hull, slik at den nu er paa 9 hull.

Den offisielle åpning av utvidelsen fant sted den 16. juni 1929 ved at klubbens Præsident slo ut fra den nuværende første tee".

Greenen på nåværende hull 3 i 1928 eller -29. Legg merke til at det ikke var vegetasjon mellom Glomma og greenen. Fra venstre: Mr. Anderson, ukjent, Trygve Borgen, ukjent, ukjent og Sverre Jonassen.

Allerede i 1929 var altså banen fullt utbygd med 9 hull. Selv om den siden har blitt forandret har ikke antall hull økt. Og det kommer heller ikke til å skje. Til det er Glommas løp for fastlåst.

I 1929 satt dessuten generaldirektør Wessel opp en vandrepokal som det skulle spilles 72 hulls slagkonkurranse om. Det var nok en noe hardere oppgave å spille 72 hull den gang med datidens utstyr og påkledning. Første vinner var for øvrig Trygve Borgen.

I 1929 ble det også opprettet idrettslig samkvem med "omverdenen" eller rettere sagt Oslo Golfklubb, som kom med tre spillere og avvirket en vennskapelig match.

Det foreligger lite om klubbhuset og miljøet rundt dette i den første tiden. I regnskapet for 1927/1928 er en post, nytt klubbhus, ført opp med kr 258,-. Skjønt betegnelsen nytt nok var noe optimistisk. Dog var det pipe på huset, slik at man kunne varme seg litt når været viste seg fra en dårlig side

Den engelske terminologien voldte nok noe besvær: For tee (utslagssted) finnes flere skrevne versjoner: ti, tie og tea. Handicap blir til handikapp, green til grin. Ordet match brukes enda i Borregaard GK om enhver konkurranse, ikke i betydningen match play.

Banens utvidelse gikk ikke helt sorgløst for medlemmene. Allerede i 1929 ble kontingenten forhøyet til kr 15,- pr. år. Penger så ut til å ha vært en begrensning. I løpet av de fire første årene hadde man opparbeidet et underskudd på kr 547,50. Kreditor var selvsagt Borregaard. Og med generaldirektøren som klubbens Præsident, ble hele gjelden sjenerøst strøket med noen småsummer. Organisasjonstalent – ja vel.

Hittil har historien handlet om menn, gentlemen må vi formode. Resultatet er ikke ukjent i dag heller: Golfenker. Disse begynte tydeligvis å røre på seg etter hvert, og det skapte jo litt røre: Hva skulle the Ladies betale? Man skrev faktisk til The Kellner Partington General Agency Ltd. i Manchester og spurte om råd!

Resultatet: "I 1931 besluttet aa opta Dame som medlemmer mod en aarskontigent av kr 15,- uden indskrivningspenge. Mot udelukkelse av at staa i bestyrelse og delta i mandlige matcher (Herre-matcher). Gentlemen – i presume!"

I 1931 kjøpte man den første greenklipper fra England. Det må ha vært vidunderlig! De første årene ble stell av banen satt bort til en pris av inntil kr 200,- (mai – september). Dette

Den første fairwayklipperen i Borregaard GK – en klippemaskin innkjøpt fra England og trukket av hest.

*Green-klipper anno 2001.
Banemanskapene råder i dag
over topp moderne utstyr for å
holde banen best mulig stand.
Her klipper Tommy Skaarberg
greenen på hull 2.*

stell skulle omfatte klipping av greener hver lørdag formiddag samt stamping av alle greener for hånd så ofte det er nødvendig, i følge pladsmajorens forordning. Til dekning av disse utgiftene bevilget Borregaard årlig kr 250,- fra 1931. Forholdet mellom folk og fe tilspisset seg etter hvert. Selv om kuene fungerte som fairwayklippere, gjødslet de banen med store ujevnheter. Dette var kanskje årsaken til at det ble foreslått sauer i stedet for kuer. Resultatet ble imidlertid at man kjøpte en fairwayklipper fra England, en klippemaskin trukket av hest. Maskiner var ikke billige den gang heller, kr 1.700,- kostet herligheten. Hesten forsvant for øvrig fra banen i løpet av et par år, da man etter Arne Schies idé bygget om en gammel lastebil fra Borregaard til traktor.

Borregaard tar over

1934 ble et vendepunkt i klubben. Generaldirektør Wessel døde i 1933, og den nye generaldirektør Meidell tok imot anmodningen om å bli klubbens president. Han forsøkte tydeligvis å smi mens jernet var varmt. Etter et par vennskapsmatcher mot Oslo Golfklubb på Bogstad hadde man fått øynene opp for hvor primitive forholdene egentlig var på Opsund, og man forela saken i sin fulle bredde for den nye generaldirektøren som svarte kontant: Enten fikk det være en ordentlig golfbane, eller så fikk man nedlegge alt sammen! Han ba om en plan for istandsettelse og vedlikehold av banen. Det ble nedsatt en komité som ti dager senere presenterte en plan som man nok hadde ruget en del på tidligere, blant annet forelå et utkast til forandring av banen fra Gilbert Heron, ingen ukjent størrelse i norsk golf. Forslaget gikk videre ut på at vedlikehold og utbedring av banen skulle overtas av Borregaard, blant annet med utlån av hest fra Borregaard Hovedgård.

Den nye generaldirektøren var tydeligvis en handlingens mann, for svarte prompte at man kunne regne med at dette skulle gå i orden. Denne beslutningen har nok satt fart i styret. For årsberetningen for 1934 inneholder en oppfordring til mer aktivitet på banen. Allerede fra 1935 ble det ansatt fast greenkeeper. Han var nok iherdig, for fra dette året hadde banen bunkers. Til glede for noen, men til sorg for andre.

Så i 1936 tar Meidell skrittet fullt ut. Han utarbeider instruks og sirkulære. Med dette synes alle sorger å være slukket. Ingen årsberetning eller styreprotokoller foreligger etter 1935, kun matchresultater.

Følgende av Meidells beslutning var store: Heretter ble formann for klubben med medhjelpere oppnevnt av Borregaard, en ordning som faktisk bestod like inn i 1970-årene. Vår demokratiske tid har rokket noe ved denne ordningen. På denne måten ble virksomheten i langt større grad knyttet til bedriften Borregaard. Man hadde ingen store økonomiske bekymringer, men måtte ta det man fikk. Noen stor klubb var man ikke blitt selv om medlemstallet var øket med ca. 100 prosent siden starten.

Under krigen ble det ikke spilt golf på Opsund. Man utnyttet den jordreserve som banen representerte og dyrket forskjellig på en del av banen, mens resten igjen ble utnyttet til beitemark.

Det er grunn til å stoppe opp litt før etterkrigshistorien begynner, fordi det skjedde en generasjonsskifte på golfbanen i og med krigen.

Hvem var ildsjelene som satte det hele i gang, hvem brukte banen de første 10 år? Det var stort sett Borregaards høyere funksjonærer samt noen av byens øvrige "befolkning".

Sannsynligvis folk med behov for avkobling og mosjon, som hadde fritid og for hvem golf sannsynlig var en kombinasjon av en form for lek og sosialt samvær. Man så vel ikke golf som noen idrett i den forstand vi ser det i dag. Sannsynligvis spilte man i helgene, ellers lite. I alle fall tyder handicapliste og matchresultater på at noe særlig systematisk trening bedrev man ikke. Men at man hadde glede av golfen – helt klart!

Ny start i 1946

Ikke ble det drevet hærverk på biler, men golfbanen begynte å bli et samlingssted også for andre enn tidligere omtalte ærverdige menn – nemlig ungguttene som vokste opp på Opsund, som særlig etter krigen utviklet seg til boligområde for Borregaard-ansatte. For å ta det hele i noenlunde rekkefølge: Klubben overlevde krigen med ca. 30 medlemmer, som umiddelbart gikk på med krum hals for å kunne spille golf igjen da freden endelig kom. Og noe å gå på hadde man tydeligvis:

Tees og greener måtte taes fra "bånn", en green var endog pløyd opp. Tees ble torvsatt, hvilket høres brutalt ut. Fairway var delvis overgrodd og mye tid gikk med til å rydde busker og kratt. Klubbhuset hadde forfalt under krigen – noe som skinner gjennom i brev fra plassmajoren til generaldirektøren datert oktober 1946: " Klubbhuset er vasket fra gulv til tak, peisen er malt, vinduene reparert. Våre møbler som var skrøpelige er satt i ordentlig stand". Krøtter som godgjorde seg på banen under krigen likte seg tydeligvis bra. De forble der i alle fall ut året 1946.

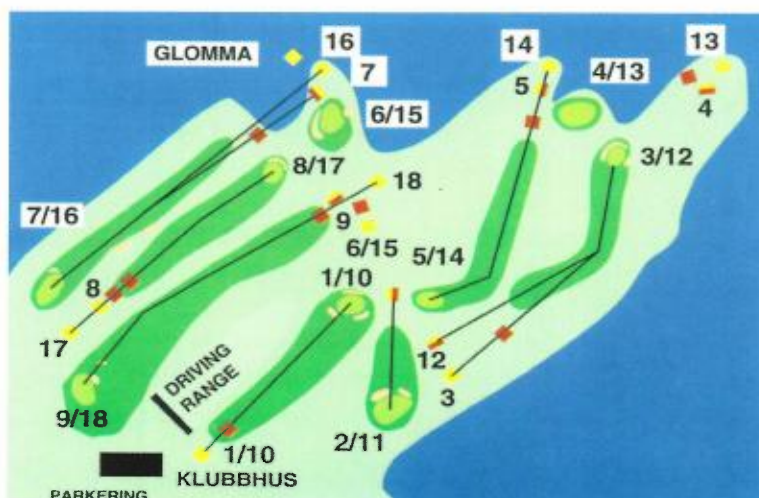
Først i 1947 kom man skikkelig i gang. 1. pinsedag ble banen gjenåpnet med en flaggmatch. I innbydelsen heter det: " Da alle spillere er like utrenet, håper komiteen at flest mulig medlemmer vil delta i konkurransen ". Og videre: "For å oppmuntre inntressen har Borregaard vært så vennlig å yte bidrag til innkjøp av baller som vil bli solgt til medlemmene blant funksjonærene til sterkt redusert pris. Det henstilles til medlemmene å være vennlig å verve nye spillere blant firmaets funksjonærer".

Knapphet på materiell, særlig baller, går igjen i de første etterkrigsårene. Så sent som i 1951 ble Borregaard GK bevilget kr 1.200,- i valuta av Handelsdepartementet gjennom Norges Golf forbund til innkjøp av golfballer (ca. 40 dusin etter datidens pris). Raust svarte Borregaard GK: "Vi har nok med 25 dusin ". Mon tro ikke vår klubb allikevel var heldigere stilt enn andre på grunn av firmaets nære tilknytning til England?

Man satset klart for å komme ovenpå: En scratchspiller, amatør riktignok, ble engasjert fra England for å drive instruksjon i en måned i 1947. Dette var en aktiv herre, eller kanskje han ble provosert. Han la i alle fall igjen etter seg en detaljert anvisning på utbedringer på banen, hull for hull. Essensen i denne er større greener, mindre rough, plass rundt greenene. Det er tydelig at han ville lage en bane for det spillonivå som var i klubben. Dessuten ville han fjerne roughen for at ikke de dyrbare, rasjonerte ballene skulle forsvinne. Men forslaget forble forslag.

I 1948 ble Norges Golf forbund konstituert, og som en av landets fire klubber fant Borregaard GK naturlig sin plass der. Selv om Borregaard GK har spilt en beskjedne rolle i forbundet er det innlysende at den kontaktmulighet golf forbundet ga med andre klubber var en svært verdifull inspirasjonskilde for mange medlemmer i Borregaard GK.

Pionertiden over

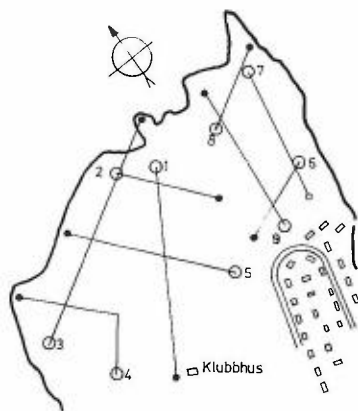

Banekart over Borregaard GKs anlegg på Opsund i jubileumsåret 2002. Hull 4 ble anlagt og åpnet i 1992, og er blant de mest vakre par 3 hull i Norge.

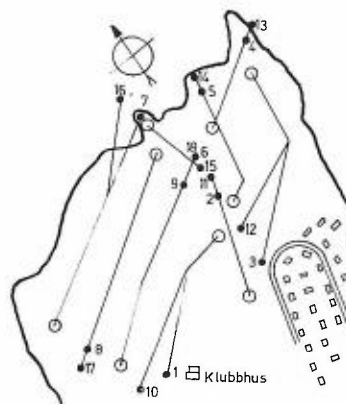
Med de første 25 år var pionertiden over. Banen var i brukbar stand, klubbhuset var brukbart, miljøet var fint og sist, men ikke minst: På grunn av forholdet til Borregaard var man forsåntet for store økonomiske problemer, og vedlikehold av banen var i ordnende forhold. Det ligger likesom litt stagnasjon i luften. Men nei. Selv om banen var brukbar var det for mange krysninger. Dessuten var ikke arealet maksimalt

utnyttet. Et tredje moment var at spilenivået i klubben var på vei oppover med krav om mer krevende og lengre bane til følge. Man konsulterte ekspert Noble Stibolt som foreslo forandringer av banen, ganske radikale forandringer. Og man startet i 1953 arbeidet med å utføre forandringene.

Banen fikk dermed sin nærmest nåværende form. Blant annet ble det anlagt to utslagssteder for hvert hull for å få mer variasjon og for å illudere 18-hulls bane. Den begrensede plassen

BANEN FÖR 1954-55

BANEN ETTER 1955

Ivrige tilskuere på Golfuka på Borregaard GKs bane i 1966. Fra venstre: Oddmund Sørhuus, Reidar Tveten og Gunnar Sørensen.

var Steinar Kristiansen på plass som greenkeeper, og Steinar overtok hovedansvaret for banen i 1999. Dessverre gikk Sven Tomta bort etter lengre tids sykdom i år 2000. Tommy Skaarberg ble ansatt som banemann i 2001. For å bedre greenkeepernes arbeidsforhold og sikre den etter hvert verdifulle maskinparken ble et nytt maskinhus ferdigstilt i 1991 – finansiert uten låneopptak. Det siste tiåret har det blitt gjort visse endringer på banen. Den største og mest omfattende omgjøringen var da det ble anlagt et helt nytt hull 4 i 1992. Et meget godt mottatt par 3 hull, som er blant de vakreste i landet. Den gamle "firer'n" ble et populært treningshull. De siste årene har det også blitt anlagt nye greener på hullene 2, 7 og 9.

Klubbens seirende lag i Golfuka 1960. Fra venstre: Walter Langsholt, Kjell Hansteen, Egil Ludvigsen, Jan Pettersen, Øystein Jonassen og Erling Stokke.

som er til rådighet gjør det naturlig nok vanskelig å forandre banen. I mange år var arealproblemer årsaken til at man ikke fikk anlagt en skikkelig driving range. Helt frem til 1988 ble fairway på hull 8 og 9 benyttet som driving range. Ingen heldig løsning med tanke på den økte veksten i medlemsmassen på den tiden.

Derfor var det en gledes dag i 1988 da man kunne ta i bruk fairway på hull 1 som driving range. Hull 1 ble gjort om fra par 4 til par 3, og utslagsstedet ble flyttet til veien nedenfor det gamle klubbhuset. I dag er driving rangen utenfor det nye klubbhuset et populært samlingspunkt for både unge og gamle spillere. Fire av matteutslagene er under tak. Dermed er det ingen grunn til å skylde på dårlig vær for ikke å få trent. Det er også blitt anlagt en green med bunker for trening av "pitch-and-putt" mellom fairwayene på hull 1 og 2.

På grunn av det høye aktivitetsnivået og banens etter hvert gode standard viste det seg stadig mer påkrevd med en fast ansatt greenkeeper. 1. oktober 1989 ble Sven Tomta ansatt på tilnærmet helårsbasis. Ni år senere

I 1948 startet arbeidet med å legge ned et helautomatisk vanningsanlegg rundt greenene. En investering til rundt 150.000,- kroner.

Ellers var 50-årene og begynnelsen av 60-årene en forholdsvis rolig periode på golfbanen. Medlemstallet steg passe jevnt fra 30 til 55 i 1954 og videre til 78 i 1967. Terminlisten så nær lik ut fra år til år, klubbhuset lå der som før uten å undergå de store forandringene – verken interiør eller eksteriørmessig etter at garderobe og trallebod var påbegynt midt i 50-årene. Utstyrmessig var hver spiller mer eller mindre lik fra år til år, blant annet var hjemmegjorte traller svært vanlig. Likevel skjedde noe betydningsfullt. I 1954 arrangerte NGF den første golfuke i forbindelse med generalforsamlingen. Dette var den første terminfestede nasjonale turnering klubben deltok i år etter år. Fordi klubben den gang dekket alle utgifter for sine spillere ved golfukene, ble det snart slik at Borregaard GK sendte sitt beste mannskap. Også fordi golfukene var den eneste sjanse klubbens spillere hadde for konkurranse på fremmede baner. Resultatene fra golfukene har da også vist at Borregaard GK har hevdet seg godt. Også som arrangør har klubben hatt godt av golfukene, fordi det ga en ekstra inspirasjon til å sette banen i best mulig stand. Med respekt for alle klubbturneringer, den gang var golfuken årets clou, ute eller hjemme.

Golfskolene er en av hemmelighetene bak den store tilstrømningen av nye medlemmer til Borregaard Golfklubb. Siden tiltaket så dagens lys i 1983 har flere hundre interesserte blitt trukket til klubben

Den økte tilgangen på juniormedlemmer er tidligere nevnt. Hvordan tok klubben imot dem? Tja, de kom vel bare og var vanskelige å jage. Og en eller annen form for køller skaffet de seg. Lenge var det slik at juniorene (guttungene) ikke fikk delta i turneringene. I dag høres jo dette bakvendt ut, men slik var det. Fra midt i 50-årene ble det i forbundets regi sendt juniorer på treningskurs til Danmark. Borregaard GK sendte også én junior hvert år. Dette var den eneste instruksjonsvirksomhet klubben drev. Men litt bakvendt var det: Man sendte juniorer til Danmark for å lære, men lot dem ikke delta i klubbens turneringer. Akkurat dette varte heldigvis ikke lenge. Og juniorkursene i Danmark, og senere kurs på norske baner, hadde stor betydning for en klubb som på det tidspunkt ikke hadde pro og driving

range. Klubbens første pro fikk vi i 1983, da engelskmannen George Beal ble ansatt. Med ansettelsen av profesjonell trener fulgte Borregaard GK etter som en av de siste klubbene i Europa. Mangelen på dyktig instruktør var inntil da det største problemet for våre talenter. I alle år hadde de vært nødt til å trene på egenhånd. Men en profesjonell trener var ikke på plass bare for å ta seg av den yngre garde. Beal la stor vekt på at golf var en sport for mennesker i alle aldre fra 10-80 år. Samme år startet klubben også opp med golfskole – populært tiltak som i løpet av årene har trukket mange nye medlemmer til golfanlegget på Opsund.

Det ble med bare ett år på George Beal i Borregaard GK. Ny trener ble hans landsmann Stephen Newey, som hadde ti års erfaring fra Oslo GK bak seg. Men dessverre ble det bare en sesong også på Newey. Vinteren 1985 brøt han kontrakten med Borregaard GK og slo til på et tilbud om å vende tilbake til Oslo GK, hvor han fortsatt er head-pro. Heldigvis gikk det ikke mange ukene før ny pro var ansatt. Denne gang falt valget på Fraser S. Mudie fra Dundee i Skottland, og i jubileumsåret 2002 er han inne i sin 18. sesong som pro. Unge Mudie kom til Sarpsborg som 21-åring sammen med sin kone Sheena. Ekteparet Mudie har i alle år vært et naturlig midtpunkt omkring klubbens virksomhet på Bytangen. Fraser var en lovende juniorspiller i hjemlandet, og han kan vise til den høyeste utdannelsen som finnes for profesjonelle golftrainere. Lite ante han vel i 1985 at han i 2002 fortsatt skulle ha sitt virke i landets nest eldste golfklubb. Sheena har med unntak av noen få år vært klubbens "vertinne", og spilt en sentral rolle når det gjelder serveringen av mat og drikke i klubbhuset.

Fraser S. Mudie er i jubileumsåret inne i sin 18. sesong som pro i Borregaard GK. I fjor var klubbens eldste medlem, 94 år gamle Mary Ann Kenworthy, en av skottens mange "elever".

I dag kan Borregaard GK stolt vise frem et av landets flotteste klubbhus. Overgangen var stor da man i 1994 flyttet fra "golfhytta" og inn i det storslagne klubbhuset med en prislapp på 3,4 millioner kroner.

Det gamle klubbhuset lå der hvor man i dag har utslagsstedet på hull 10. Et lite rødt hus, som manglet det meste av fasiliteter, men som hadde både sjel og historie innenfor veggene. "Golfhytta", som den ble omtalt i dagligtale, gjennomgikk mange forandringer oppgjennom årene. I 1969 ble dusjer og toaletter bygget ("gammeldassen" hadde eksistert til da), og i 1972 ble kjøkkenet og tralleboden en realitet. I 1980/81 ble hytta bygd om, blant annet med utvidelse av kjøkkenet og dessuten ble verandaen bygd inn. Klubbens damer var stolte da de fikk pusset opp sin garderobe i 1985. "Golfhytta" var imidlertid ikke noe prangende slott med all verdens bekvemmeligheter, men at man måtte innrette seg under disse forholdene betydde mye for ånd og miljø i klubben. Kanskje også det faktum at gamle og unge ble "tvunget" til å være tett innpå hverandre bidro til nevnte miljø.

En jevn medlemstilvekst resulterte i at noe måtte gjøres. Man var i ferd med å vokse seg ut av det gamle klubbhuset. Allerede i 1989, da medlemstallet hadde passert 500, laget arkitekt Tom Romberg et forslag til nytt klubbhus i to alternativer. Fem år senere var det hele en realitet. Medlemmene i Borregaard GK kan være stolte av klubbens "storstue" – et tipp-

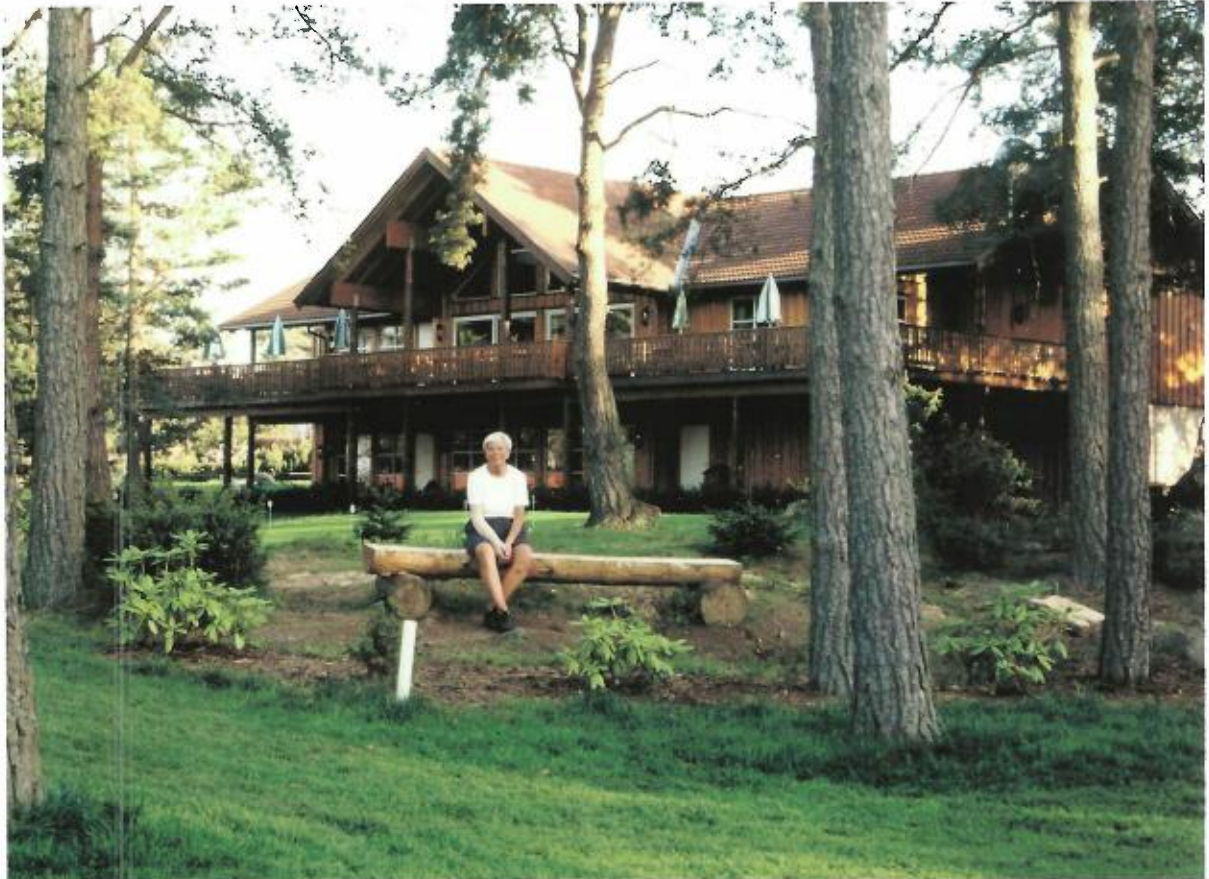

"Golfhytta" ble den kalt i dagligtale. Det gamle klubbhuset lår der hvor utslagsstedet på hull 10 nå ligger, og hadde både sjel og historie innenfor veggene. Gro Nilsen har slått ut fra "gamle" hull 1. I 1988 måtte fairway på hull 1 vike for nyanlagt driving range.

topp moderne klubbhus av høy standard. Selv om fremdriften ble noe forsinket på grunn av snø og kulde, kunne dørene åpnes ved sesongstart 7. mai i 1994. Den offisielle åpningen fant sted 7. september grunnet arbeidet med blant annet villmarkspanelen. Den fagmessige utførelse og kvaliteten på bygget er utsøkt. Endelig fikk Borregaard GK muligheten til helårsdrift med ulike aktiviteter i den mørke årstiden. Etter hvert som medlemsstokken vokste ble

det stadig mer påkrevd med en lønnet person til å ta seg av de administrative gjøremålene. Det nyttet ikke lenger å basere seg på tillitsvalgte og dugnadsinnsats. Derfor ble Ottar Strømberg ansatt som klubbens første sekretær. Dessverre skiftet Ottar arbeidsgiver allerede året etter og Astrid Lunåshaug overtok jobben i halv stilling. Siden i fjor er det Ellen Tveter som har virket som klubbsekretær i halv stilling.

1995 ble på sett og vis også historisk. Da opplevde vi den ekstraordinære storflommen i

Medlemmene i Borregaard GK kan være stolte over klubbens "storstue", som ble offisielt åpnet 7. september 1994. 3,4 millioner kroner var prislappen på det nye klubbhuset.

Glomma på forsøngen. Det innebar blant annet at finalerunden i den tradisjonsrike elite-turneringen Sagaskipet ikke kunne avholdes. Hele arrangementet ble flyttet til Skjeberg GK på kort varsel.

Flommen medførte at man i et par uker måtte spille fra provisoriske utslagssteder, og man tok i bruk gamle hull 4. Greenen på hull 4 var satt under vann. Utslagstårnet på hull 13 ble revet med av vannmassene, og utslagsstedene på hull 5/14 måtte sikres med stein. Flommen medførte en del ekstra arbeide for banemannskapene, men resten av sesongen fremstod banen i utmerket stand.

Graden av utadvendt aktivitet økte jevnt fra 1950. I 1956 ble det innledet forbindelse med Borås GK, en kontakt som mistet aktualitet etter hvert som man fikk forbindelser som var geografisk nærmere. I 1960 ble den årlige konkurransen mot Vestfold GK spilt for første gang. En forbindelse som på den tiden var god som gull. Det var også forbindelsen med Strømstad GK og senere Torreby GK, som kom i gang i 1970. Også med Fjällbacka GK hadde man i sin tid en god forbindelse.

I dag er alle disse forbindelsene en sagablott. Nye klubber dukket opp langs den svenske "västkusten", og det begynte å spire og gro med nystiftede klubber også på norsk side. Utadvendte aktiviteter med noen få og utvalgte klubber var ikke lenger aktuelt.

En klubb med karakterskifte

Borregaard GK kan i jubileumsåret 2002 være svært tilfreds med juniorandelen i klubben. I fjor var det registrert 215 juniorer, og det betyr at andelen juniorer har kommet opp på 16 prosent – her representert ved to tidligere juniorer: Thomas Hansen og Hanna Gretland.

I løpet av de siste 35 årene har medlemstallene avlivet mytene om at Borregaard GK er en innadvendt "bedriftsklubb". Klubben har fått en naturlig plass så vel i det lokale idrettsmiljø som på det nasjonale og internasjonale golfplan. En gammel Opsund-beboer vil se dette på utstyret og den økte trafikken på banen. De hjemmegjorte trallene er borte. Nå er det for det meste nytt og blankt utstyr. Velstandsutviklingen i samfunnet har naturlig nok også blitt synelig på golfbanen.

Da Borregaard GK rundet 40 år i 1967 var medlemstallet 78, ved fylte 50 år i 1977 var tallet 240 hvorav 60 juniorer. Ved 60 års jubileet i 1987 kunne klubben notere 340 medlemmer, men dessverre bare 50 juniorer. 1997 ble litt av en milepæl i Borregaard GKs historie. Klubben rundet 70 år og hadde passert 1000 medlemmer med 27. Juniorandelen ble fortsatt hengende etter med 74. Det vil si bare åtte prosent av medlemsmassen. Ved inngangen til jubileumsåret 2002 var medlemstallet rekordhøye 1361 – hvorav 215 juniorer. Endelig var andelen juniorer på 16 prosent sammenfallende med Norges Golfforbunds målsetting på 15 prosent.

Kjell Tveter skal ha mye av æren for den eksplosive veksten blant de helst yngste. I sin formannsperiode fikk han gjennomslag for et eget barneprosjekt, som gikk ut på at barn til og med fylte 12 år skulle betale en årsavgift på 10 kroner. Dette ble innført for fullt fra 1999. Prosjektet har vakt stor oppsikt i hele golf-Norge og er et eksempel til etterfølgelse for andre klubber. I

jubileumsåret er det et yrende liv på golfanlegget flere dager i uken med "knøttegolfere" og juniorer i alle aldre. Spesielt positivt er den økende interessen blant jenter. Bak greenen på hull 2 er det også blitt anlagt en egen "knøttebane", hvor de aller yngste kan bedrive sine aktiviteter. Som en kurio-

10 kroner i medlemskontingent for "knøttegolfere" ble innført i 1999, og førte til en etterlengtet vekst blant de aller yngste. Klubbens barneprosjekt er unikt i norsk sammenheng og har vakt oppsikt.

sitet fra jubileumsboken i 1987 må det være tillatt å sakse følgende: "Og vi nærmer oss med rekordraske skritt den "magiske" grensen 400. Et mål vi med sikkerhet vil oppnå i løpet av 1987. Den eksplosjonsartede utviklingen har primært fire årsaker: Golfkolene, sportslige prestasjoner, to nye baner som er under bygging i Onsøy og Skjeberg og golfsendingene på satellitt TV. Det er med glede vi om noen år kan utpeke Østfold til golfsportens mekka i Norge. Og her har Borregaard GK mye av æren. I den store utviklingen på medlemstallet er det kategorien "ikke Borregaard-ansatte" som har vært gledelig stor..." Spesielt var golfkolene, som så dagens lys i 1983, et av tiltakene som skulle få fart på medlemsutviklingen. Det ble en ubetinget suksess, og mange av dagens medlemmer ble unnfanget på et av disse kursene midt på 1980-tallet. Og det interessante var at flere og flere fra hele Østfold på den tiden trakk til golfanlegget på Opsund. Borregaard GK hadde

I 1988 ble en ny driving range anlagt på fairway på "gamle" hull 1. Dermed ble treningsfasilitetene betraktelig bedret til stor glede for både gamle og unge spillere.

fått et nedslagsfelt langt utover Sarpsborg-distriktets grenser. Borregaard GK drives i dag som en helt vanlig idrettsklubb av klubbens medlemmer, og den er blitt akseptert. Snobbesportstempelen er visket bort for alltid i Sarpsborg. I gruppen av ildsjeler er det vanskelig å trekke frem enkelte uten å støte andre, men spesielt én person gjorde seg gjeldende i arbeidet for å åpne "portene" på golfbanen på Opsund: Ole Naumann. Han var formannen som snudde flisa i Borregaard GK. Da Ole overtok formannsjobben i 1981 hadde han en tredelt plan for driften av klubben: Gjøre noe med klubbhuset, bedre stell av banen og en bredere markedsføring for å trekke flere interesserte til klubben. Spesielt jobbet han for en bedre bane under mottoet: En bane som ikke er stelt har ingen verdi. I løpet av formannstiden fra 1981 – 86 var Ole med på å sette sitt preg på avisenes sportssider. Han utnyttet alle muligheter til å skape blest om golfsporten, og da Per Haugsrud og Gard Midtvåge slo igjennom som juniorer i 1982–83 var golf med et igjen blitt en av eliteidrettene i byen. Ole var ikke snau med å smi mens jernet var varmt, og med sitt utadvendte og kontaktskapende vesen var han ikke redd for å gå foran. Han jobbet kanskje i større grad enn noen andre med å "avlive" myten om at golfklubben ytterst på

Ole Naumann, formann i perioden 1981 – 86, er kanskje den av ildsjelene som har arbeidet mest for å åpne "portene" på golfbanen på Opsund. Ole er også klubbens eneste æresmedlem.

Opsund var en "eksklusiv" klubb. Derfor ble han som første og til nå eneste medlem også hedret med æresmedlemskap, da klubben sist var samlet til jubileumsfeiring i 1987. Et 60 års jubileum som lørdag den 20. juni ble markert med en storslagen fest på Festiviteten, og selvfølgelig jubileumsturnering tidligere på dagen. Inntil da var jubileumsturneringen den største i klubbens historie med 96 deltagere.

Borregaard-konsernet preget inntil for 30-35 år siden klubbens utvikling. Fremdeles står de som eiere av anlegget, og Magne Tengesdal var i sin formannsperiode 1972-1975 den første lederen av Borregaard GK som ikke var ansatt på Borregaard Fabrikker. For 30-35 år siden var også klubbmedlemskap utelukket for de som ikke var ansatt på Borregaard.

Listen over klubbens formenn gjennom 75 år:

A. Hansen	1927 – 1928
P. J. Dahlbak	1928 – 1931
Trygve Eng	1931 – 1935
N. Aars Nicolaysen	1935 – 1947
V. B. Nicolaysen	1947 – 1956
Reidar Tveten	1956 – 1966
Yngvar Thøgersen	1966 – 1972
Magne Tengesdal	1972 – 1975
Kjell Tvester	1975 – 1978
Terje Ellefsen	1978 – 1981
Ole Naumann	1981 – 1986
Bjørn Nilsen	1986 – 1987
Terje Ellefsen	1987 – 1988
Ragnar Aune	1988 – 1992
Trond Rojahn	1992 – 1993
Kjell H. Kristiansen	1993 – 1994
Trond Rojahn	1994 – 1996
Gunnar Melbye	1996 – 1997
Kjell Tvester	1997 – 2000
Karl Jørgen Sikkeland	2000 – 2001
Christian Feilberg-Jacobsen	2001 –

On the 19.... Fra venstre: Elisabeth Peter Larsen, Eva Iversen, Bjørg Tvester, Herdis Fosvold og Rita Pettersen.

Selv om de har mottatt lønn for det arbeidet de har gjort, så er det likevel to hjørnестener i klubbens virksomhet: Greenkeeperne Arne Berg (1934-72) og Jan Andersen (1972-84).

Idretten og våre store navn

Verdensmester, norgesmestere, landslagsspillere og landets første profesjonelle golfspillere på herresiden. Borregaard GK har gjennom de 75 år vært med på å skrive idrettshistorie. Det sportslige kan egentlig deles inn i to epoker: 1966-71 og fra 1983 til i dag. Selve "gullalderen" opplevde Borregaard GK i første halvdel på 1990-tallet.

Spesielt er det to begivenheter som med en gang bør nevnes: Yngve Eriksen som i 1970 sikret Borregaard GK den første NM-tittelen og norsk idretts gjeveste trofe – kongepokalen. I 1984 viste Borregaard GK seg frem som landets beste klubb med gull i lag-

Klubbens lag ved Golfuka 1962. Fra venstre: Jan Andersen, Egil Ludvigsen, Knut Rustan, Øystein Jonassen, Kjell Hansteen, Asbjørn Pettersen og Jan Pettersen.

NM (Per Haugrud, Svein Johannessen, Gard Midtvåge og Truls Aarum).

Hvorfor ikke begynne med jubileumsåret 2002 og heller hoppe tilbake til kampen om " en liten Pokal " i 1928? Og hva er mer naturlig enn å begynne med klubbens profesjonelle ambassadører Per Haugrud, Øyvind Rojahn og Cecilie Lundgreen – alle NM-vinnere? Vi skal heller ikke glemme våre NM- og kongepokalvinnere Yngve Eriksen, som regjerte for rundt 35 år siden, Gard Midtvåge, Jan Are Larsen, Christine Norvang. 65 år skulle det gå før klubben fikk sin første kvinnelige NM-vinner i 1992.

I jubileumsåret har Borregaard GK to frontfigurer. Cecilie Lundgreen er profesjonell og imponerer med sitt spill på European Tour og på amatør siden har Jan Are Larsen befestet sin posisjon som en av landets beste amatørspillere. Og det spirer og gror i de yngre rekker. Borregaard GK kan se fremtiden lyst i møte. Spesielt 11 år gamle Anders B. Kristiansen er et stortalent av de sjeldne. I mai måned gikk han rundt banen på Opsund på par 65. Det er bare fem slag bak Øyvind Rojahns banerekord på 60 slag fra Klubbmesterskapet i 1993. Anders er allerede nede i hcp 6,4. En fremtidsspiller som det skal bli spennende å følge i årene som kommer.

Vel, la oss hoppe tilbake til den spede begynnelse. Den første konkurransen ble spilt i 1928, men dessverre er vinneren glemt. Men allerede året etter startet konkurransen om det som vel lenge ble ansett som selve trofeet i klubben: Wessels Pokal. Og det var skikkelig match: 72 hulls slagkonkurranse m/hcp. Hele fire dager gikk med til å få utviklet turneringen. Trygve Borgen fikk første napp med 384

Klubbens seirende lag i Golfuka 1972. Fra venstre: Kristian Pettersen, Yngvar Thøgersen, Terje Ellefsen (med caddie), Per Aarum og Jan Andersen.

slag brutto. Han hadde vist nok hcp 24 – hvilket gir netto 288, eller med andre ord 72 netto pr. 18 hull. Selv om SSS og Slope er ukjent for 1929-banen, må resultatet sies å være bra. Tenk på banen, på utstyret og påkledningen.

En av hjørnesteinene

er nå nevnt – Trygve Borgen. Hans idrettslige meritter er

Bare 11 år gammel har Anders B. Kristiansen i jubileumsåret gått banen på par 65. Et stortalent som allerede har rukket å spille seg ned i 6,4 i hcp.

Yngve Eriksen ble klubbens første NM- og kongepokalvinner i 1970.

pent sagt imponerende. Sin siste golfseier vant han i 1958. 29 år etter den første. Nesten hvert annet år vant han en eller annen konkurranse. Mange husker vel enda hans suverene approach og putt. Han vant mange matcher med sitt eldgamle 7er-jern. At han helt fra starten var aktivt med i styre og stell forringer jo ikke innsatsen.

Terminlisten fikk snart en form med seks – åtte turneringer i året. Noe som den gang må ha vært en passelig konkurranseaktivitet. For særlig forandringer kom ikke henimot 1970, og i dag spilles det turneringer så godt som hver eneste weekend med bare noen ukers avbrekk i den verste ferieperioden. I jubileumsåret 2002 er det terminfestet et 30-tall turneringer i Borregaard GKs regi – med åpningsmatch 4. mai og avslutning 12. oktober.

I de første årene er noen navn tydeligere enn andre: Aars Nicolaysen, V. B. Nicolaysen, J. W. Kenworthy, Ingolf Borgen (Trygves bror). De to første var begge formenn i lengre perioder, de to siste var aktive i styret.

Et spørsmål melder seg naturlig nok: Hvordan utviklet spillovånet (målt med hcp) seg de første 15-20 år? Svaret er ikke så komplisert: Ikke imponerende målt med dagens øyne. I 1932 var laveste hcp 20 (Trygve Borgen), i 1948 14 (Martin Berg, Trygve Borgen og V. B. Nicolaysen). Sammenlignet med dagens juniorer som kommer under 10 i løpet av noen sesonger er det jo beskjedent. Men her kommer blant annet trening og alder inn i bildet. Våre "førkrigsmodeller" var i første rekke mosjonister som avgjort tåler sammenligning med dagens utgave av arten.

Vi må enda 10 år frem før noen virkelig forandring skjer da første mann spilte under hcp 10, fra 1958 – 1965 var det fire fem stykker mellom 5 og 10, så spilte Yngve Eriksen til 4 i 1965. I dag har klubben flere spillere rundt scratch.

"Non-playing captain" Ragnar Tveten – en frodig personlighet som var med å sette sitt preg på klubben i mange år på 1950 og 60-tallet. Han har også vært formann i Borregaard GK

I 1949 dukket Reidar Tvetens navn frem for første gang som matchvinner. Navnet er ikke i øyenfallende på den store listen, men er desto mer kjent, nesten som synonym for Borregaard GK. Denne frodige personlighet var jo selve golfklubben i mange år – i Bermuda-shorts og bar overkropp, men med en buldrebase som skremte vettet av enhver rappkjeftet guttunge:

"Ser'u en guttunge, så dra te'n, har'n ikke gjort noe gæli, så kommern til å gjøre det!". Som kaptein (oftest non-playing) på Borregaard GKs lag i mange golfuker var han suveren, kom i hug den gang resultatlisten forelå skrevet på skjorta hans. Gjett hvilken klubb som vant det året! Ved siden av å være midtpunktet på banen, brukte han også sin personlighet på å hevde Borregaard GKs sak overfor bedrifter med stort hell. Han loset klubben trygt gjennom en periode uten den helt store ekspansjonen, dog uten at den stagnerte.

Omkring 1970 ble turneringsprogrammet sanert. Wessels

Pokal og Brown Skjold fikk sine siste inskripsjoner. Foursome Hullmatch og St.Hans Pokalen ble pakket vekk noen år tidligere. Oppegaard Borgey-Pokal et par år senere. Etter de opprinnelige statutter skulle Egil Ludvigsen tatt Wessels Pokal med seg hjem på hyllen etter sin tredje seier i 1954, men av en eller annen grunn fortsatte man å spille om pokalen helt til 1970. Litt vemodig er det at matchen forsvant når man tenker på hva en slik turnering har betydd for å holde klubben sammen siden 1929.

Etter krigen kommer nye navn på premielistene i tillegg til "gamlekara": Arve Olsen, Egil Ludvigsen, Øystein Jonassen og Jan Andersen. Yngve Eriksen var den første stor-spilleren i klubben – norgesmester (senior og junior), landslagsmann junior og senior, sju klubbmesterskap. Yngve var konsentrasjonsfenomenet, stilspilleren og konkurransemannen. Fra hans første seier i klubb sammenheng i 1964 var han alltid fryktet. Hvilke egenskaper han hadde illustreres av følgende: På 17. tee i en turnering ble han fortalt at med to birdies var han vinner.

Hvilket han ble.

Omkring 1970 hadde klubben to landslagspillere. Per Aarum sammen med Yngve utgjorde 1/3 av landslaget ved et par anledninger. Yngve ble klubbens første juniorlandslags-spiller i 1966. Per vant junior-NM året etter, og begge var å finne på juniorlandslaget. I 1968 var det Yngves tur til å vinne junior-NM, og i 1969 tok han bronsemedalje i senior-NM.

Og i 1970 ble Yngve klubbens første NM-vinner (kongepokalen). Det resulterte i plass på seniorlandslaget, mens han fikk med seg klubbkameraten Per Aarum i 1971.

Den første "internasjonale" triumf for Borregaard GK stod Asbjørn Pettersen for ved å vinne Skandinavisk Juniormesterskap på Bogstad i 1957.

Yngvar Thøgersen er også en av de formennene som hevdet seg både administrativt og sportslig. Han var formann når "stormen" på klubben begynte og som taklet dette forholdet vis á vis Borregaard. På banen var han ingen longhitter, men bedre jo nærmere flagget han kom. I 1976 vant han sogar Sagaskipet – klubbens mest anerkjente turnering. En turnering som nesten hver eneste vår har samlet landets beste golfspillere til hjemmelig sesongpremiere. Sagaskipet ble i 2001 arrangert for 24. gang, og har i løpet av årene fått følgende vinnere: 1975 Ole Chr. Hammer, OGK, 1976 Yngvar Thøgersen, 1977 Morten Møller Eriksen, 1978 Henning Larsen, 1980 Per Haugsrud, 1981 Gard Midtvåge, 1982 Per Haugsrud, 1983 Scott Ørmen alle Borregaard GK, 1984 Pål Solberg, OGK, 1985 Anette Bech, OGK, 1986 Per Haugsrud, Borregaard GK, 1987 Christopher Raanaas, OGK, 1988 Lars Erik Lysø, BOGK, 1989 Christopher Raanaas, OGK, 1990 Øyvind Rojahn, BOGK, 1993 Jan Are Larsen, SKGK, 1994 Christian Aronsen, GRGK og Hanne Nyqvist, OGK, 1995 Pål R. Kristoffersen, KGK og Line Berg, SKGK, 1996 Christian Aronsen, GRGK og Suzann Pettersen, 1997 Henrik Bjørnstad, OGK, 1998 Don Bell (pro) og Jan Are Larsen, BOGK,

Sagaskipet er en tradisjonsrik turnering i regi av Borregaard GK, og i 1983 dominerte hjemmespillerne fullstendig. Bak fra venstre: Per Aarum og Per Haugsrud; foran fra venstre: Gard Midtvåge, Reidar Morten Syvertsen og vinneren Scott Ørmen.

Mary Ann Kenworthy var aktiv golfspiller allerede da Borregaard GK ble stiftet 17. juni 1927. I fjor fylte hun 94 år, og var fortsatt aktiv. Dette bildet er hentet fra 1986, hvor hun spilte sammen med unggutten Simon Langsholt.

2000 Lars Petter Brovold, ONGK og Suzann Pettersen, OGK, 2001 Patrik Mørk Amundsen, SKGK.

Den eldste aktive frem til jubileumsåret? Jo da, vi kjenner henne alle. Alltid blid og utadvendt. Helt frem til fjoråret nesten like aktiv som i yngre dager. Hun trosset alt slags vær og har i generasjoner vært en hyppig turneringsdeltager. I august 2001 fylte hun 94 år.

Selvfølgelig gjelder det Mary Ann Kenworthy.

Og for Mary Ann må utviklingen på 1980- og 90-tallet ha varmet et entusiastisk golfhjerte. Vi tenker da spesielt på den økte inntressen for golfsporten i Sarpsborg-distriktet og ikke minst rekrutteringen som virkelig har kastet av seg. Mary Ann har i alle år fulgt med klubbens elitespillere.

Den yngste spilleren som har vunnet en terminfestet turnering på Opsund må være Scott Ørmen. Han var bare 11 år gammel da han vant TI-cupen i 1977. En oppsiktsvekkende prestasjon i kamp med de mange seniorene.

På 1980-tallet var det spesielt tre navn som har kommet i fokus: Per Haugsrud, Gard Midtvåge og Øyvind Rojahn, var alle hyppige landlagsspillere. Blant jentene er det i første rekke Tone Iversen, Gro Nilsen, Cecilie Lundgreen og Christine Norvang som har vært ansiktet utad. De fire har vært våre eneste kvinnelige landslagsspillere.

På herresiden var det bare Yngve Eriksen og Per Aarum som inntil 1988 hadde vært norgesmestere for junior. Da vant Øyvind Rojahn sin første NM-tittel for junior på hjemmebane – helt suverent bare 16 år gammel. Året etter kopierte han bedriften. På jentesiden har vi hatt

Øyvind Rojahn avslørte sitt stortalent allerede som 13-åring da han vant Italienske Trofeo Topolino. I 1988 vant han sensasjonelt Doug Sanders (European Junior Championship) i Skottland. Etter dette ble det mange og store triumfer som amatørspiller.

Sin første internasjonale seier som profesjonell opplevde Per Haugrud på Swedish Tour. Da han vant Swedish International Trygg-Hans Open i Forsbacka i 1988. Hans største prestasjon som golfspiller opplevde han også i Sverige, da han i 1994 sikret en sterk 3. plass i Scandinavian Masters på European Tour.

to juniormestere. Tone Iversen vant på hjemmebane i 1982, og så måtte vi vente helt til 1991, da Cecilie Lundgreen vant junior-NM i sitt siste år som junior. Gard Midtvåge derimot ble klubbens andre NM-vinner for senior. Det skjedde i 1983 bare 18 år gammel. Samme år slo Per Huagsrud gjennom internasjonalt med seiere i Norske Åpne og Skandinavisk Juniormesterskap. Imponerende med tanke på at han bare var 17 år gammel. Per og Gards sensasjonelle seiere resulterte i Kreditkassens Idrettspris for 1983 – en sjekk på 5.000,- kroner som tilfalt klubben. Per kopierte bedriften i 1986. Gard vant for øvrig Norske Åpne i 1984, samme år som kvartetten Per Haugrud, Svein Johannessen, Gard Midtvåge og Truls Aarum gikk til topps i lag-NM, og befestet Borregaard Golfklubbs posisjon som landets fremste klubb i denne perioden. Den gang skrev Sarpsborg Arbeiderblad følgende på kommentarplass på sportsidene: "Skrøpelig fotball – det svinger "om golfen". Dessverre meldte Gard Midtvåge i 1985 overgang til Oslo GK. En overgang som hadde sin forklaring i at han fikk mer støtte og større muligheter til å utvikle seg. Dermed måtte veteranen Per Aarum steppe inn å ta den fjerde og ledige plassen på Borregaards lag til lag-NM på hjemmebane i 1985. Et heltent mannskap som satset alt på å kopiere bedriften fra året før, men som måtte ta til takke med bronsemedaljen. Det er spesielt to herrespillere som har satt Borregaard GK på kartet. Og det vakte oppsikt da Per Haugrud og Øyvind Rojahn i 1995 begge var kvalifisert for spill på European Tour – den øverste ligaen for profesjonelle golfspillere i Europa. At "lille" Borregaard GK med bare ni hull og matteutslag skulle ha to spillere rangert blant de 150 beste i Europa var oppsiktsvekkende.

Per Haugrud kunne i sin amatør tid se tilbake på en rekke sterke prestasjoner, men

Per Hausrud har vært en fremragende ambassadør for norsk golfsport. Her sammen med verdensstjernen Mark O'Mera under SAS Invitational på Bogstad i 1999.

det var først og fremst som profesjonell at han ble norsk golfsports gode ambassadør. Per var også Norges første profesjonelle spiller på herresiden. I 1988 vant han Swedish International Trygg-Hansa Open i Forsbacka – et etterlengtet gjennombrudd som innbrakte seierssjekk på 50.000 kroner. Totalt ble han nummer fire på Swedish Tour. Han satte også banerekord på den "gamle" banen på Opsund med 59 slag.

I 1991 ble Per første nordmann som kvalifiserte seg for spill på European Tour. Med spill i 13 av 34 turneringer klarte han cuten i åtte, og ble nummer 161 på Order of Merit med 97.600 innspilte kroner.

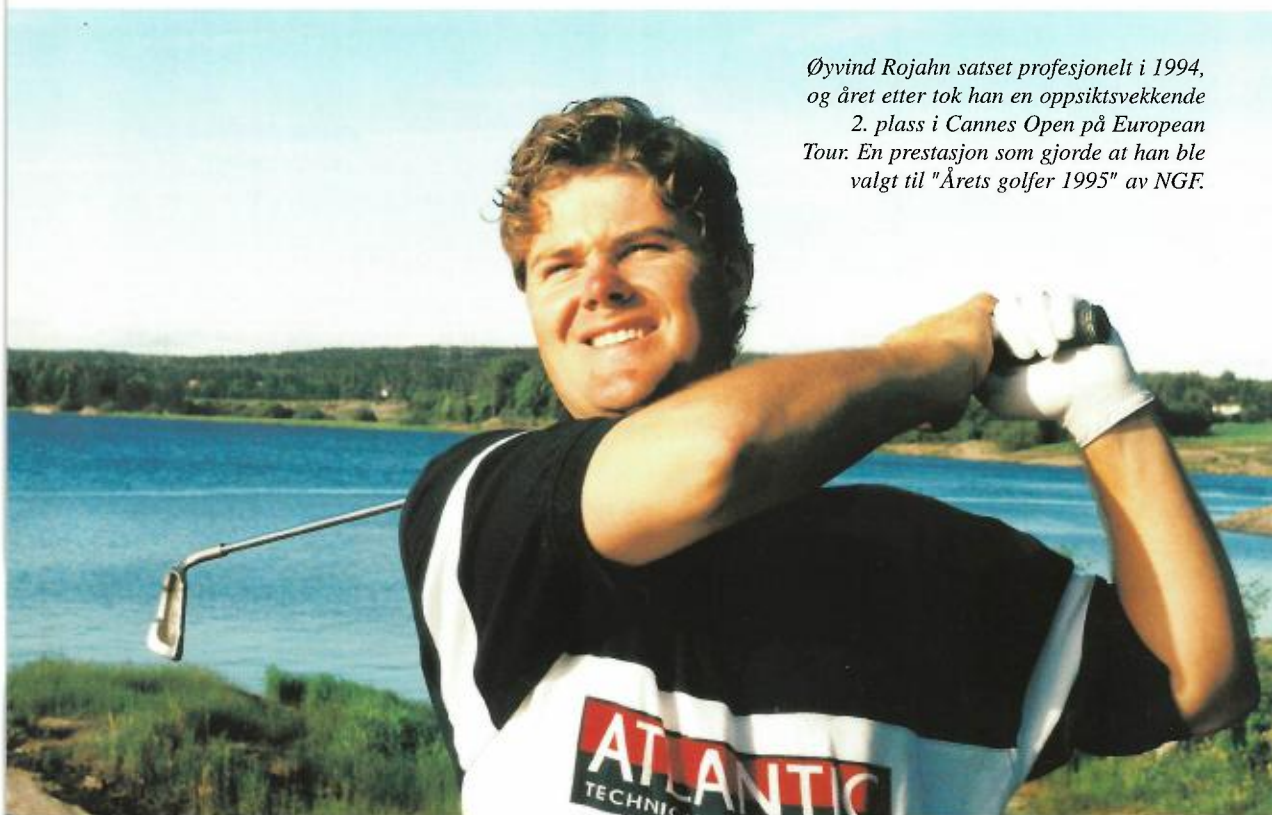
Tre år senere – i 1994 – skrev sarpingen golfhistorie med sin 3. plass i Scandinavian Masters i Stockholm. I konkurranse med de aller beste på European Tour fightet han med sin gode Jesper Parnevik om seieren. Måten Per med sitt gode humør gjorde dette på, sammen med sin caddie og gode venn Lars Erik Lyså, var meget imponerende.

I årene som fulgte gikk det litt opp og ned for Per Haugrud. I 1997 ble han imidlertid nr. 96 på Order of Merit på European Tour. Skader og sykdom har gjort han har fått store avbrekk, og i dag har han valgt å gå over i et sivilt yrke innenfor golf.

Det må også nevnes at Per Haugrud og Øyvind Rojahn sammen har representert Norge i World Cup-finalen for profesjonelle. Det skjedde i 1994 og 1998. Mon tro om det er andre nasjoner som har stilt med rene klubblag i denne finalen?

Øyvind Rojahn avslørte veldig tidlig at han var et talent utenom det vanlige. 13 år gammel vant han Italienske Trofeo Topolino – et uoffisielt VM for 13-14 åringer. Året etter ble det en sensasjonell 14. plass i Norske Åpne i konkurranse med de beste norske og svenske amatørerne.

Seieren i junior-NM i 1988 brakte ham til Doug Sander (European Junior Championship) i Skottland. 16-åringen var ikke snauere at han vant hele turneringer, og satte banerekord med 63 slag på Kings Links utenfor Aberdeen. I "verdensfinalen" ble det en sterk 5. plass.

Øyvind Rojahn satset profesjonelt i 1994, og året etter tok han en oppsiktsvekkende 2. plass i Cannes Open på European Tour. En prestasjon som gjorde at han ble valgt til "Årets golfer 1995" av NGF.

Og på hjemmelig gress ble det bronsemedalje i NM.

Året etter fortsatte fremgangen med andre plass i det Åpne portugisiske mesterskapet og seier i European Young Masters. I 1991 vant han sin første og eneste NM-tittel og kongepokal – utklasset konkurrentene og vant med sju slag.

Øyvinds merittliste som amatør er lang, og han var i flere år fast inventar på junior- og herrelandslaget. Representasjon på Europa-laget ble det også. Etter studier i USA returnerte han til Norge og satset profesjonell, og i 1995 opplevde han høydepunktet i karrieren med 2. plass i Cannes Open på European Tour. Prestasjonen medførte at han ble utnemt til "Årets golfer 1995" av NGF. Dessverre har ikke Øyvind klart å følge opp utviklingen. Første halvdel av 1990-tallet ble en aldri så liten gullalder i Borregaard GKs historie.

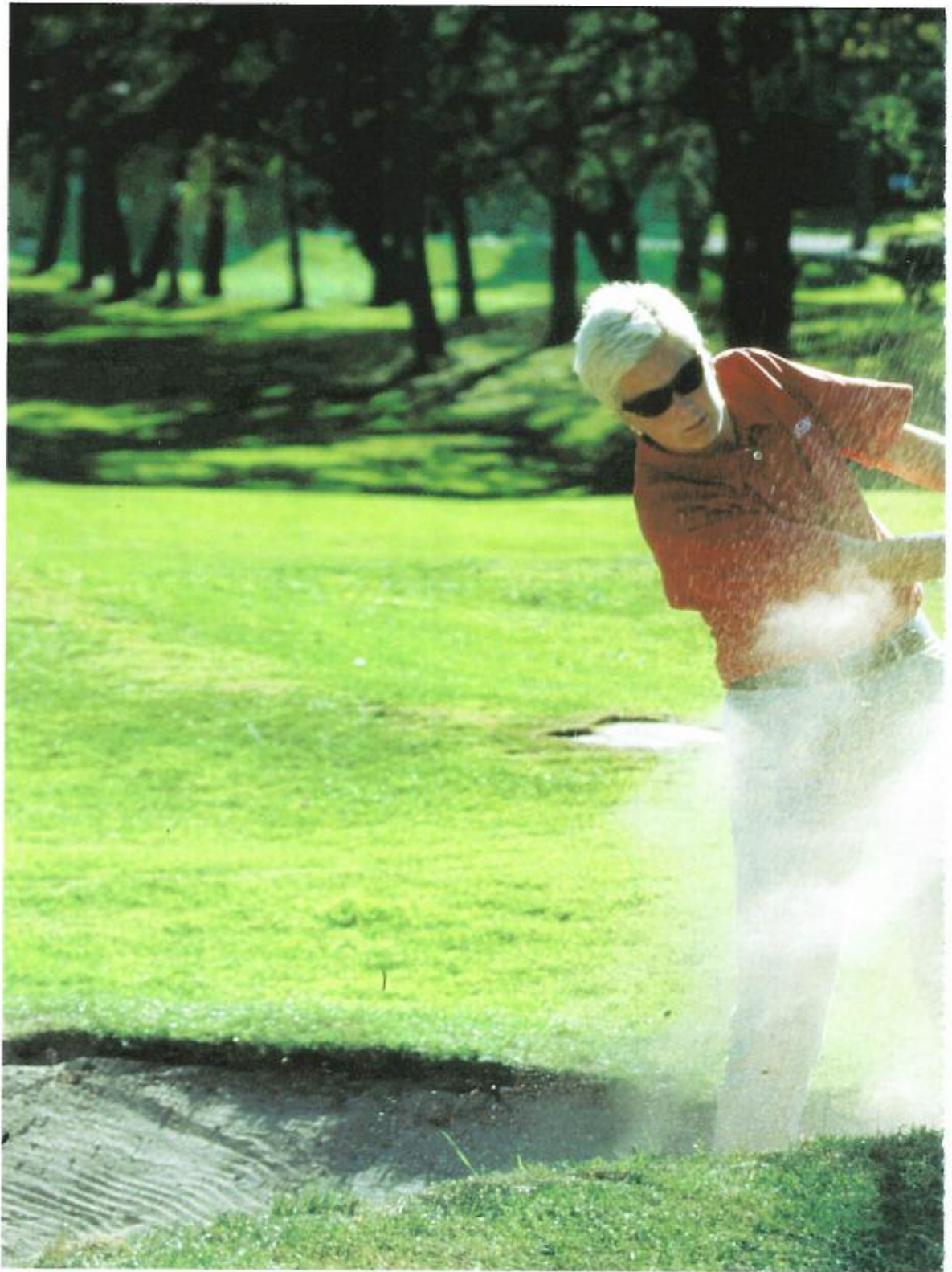
Christine Norvang, Gro Nilsen og Cecilie Lundgreen innledet gullalderen i Borregaard GK ved å vinne gull i Lag-NM i 1990. For første gang på mange år ble Oslo GK henvist til sølvplass.

Sølv i Lag-NM i 1989 med Christine Norvang og Cecilie Lundgreen på laget ble fulgt opp med NM-gull året etter. Da var også Gro Nilsen med på laget. Gullet var et resultat av lagspill i beste klasse, og endelig lyktes det klubben å knipe gullet fra Oslo GK som hadde vunnet i en årrekke. Cecilie overrasket med NM-sølv – bare 17 år gammel, mens Christine var med på Norges lag som vant gull i Nordisk mesterskap.

Øyvind Rojahn's NM-gull i 1991 er nevnt, og året etter skrev Christine Norvang klubbhistorie da hun vant NM-gull og kongepokal i Stavanger – første individuelle NM-tittel for damer i klubbens 65-årige historie. Christine vant i "play off" med Vibeke Stensrud fra Oslo GK. I 1992 stod også klubben som arrangør av Lag-NM for damer, og trioen Christine Norvang, Cecilie Lundgreen og Gro Nilsen vant et suverent mesterskap – hele 45 slag foran argeste konkurrent. Og for første gang i norsk golfhistorie ble det i Østfold arrangert Kretsmesterskap. Borregaard-spillerne Egil Kristiansen og Christine Norvang ble historiens første mestere.

I 1993 klarte Borregaard å kopiere bedriften i Lag-NM. Christine, Gro og Ann-Kristin Børresen var nesten like suverene dette året på Oppegård GK, og henviste Oslo GK til sølvplass med hele 29 slag.

Klubbens juniorer var ikke noe dårligere. Cecilie Lundgreen, Ann-Kristin Børresen og

Cecilie Lundgreen har etablert seg på European Tour for damer, og i 2001 oppnådde hun en av sine første målsetninger som profesjonell ved å sikre seg en sterk 2. plass under ET-turnering i Sør-Afrika.

Jan-Are Larsen er klubbens siste norgesmester og kongepokalvinner. I 2000 vant han et suverent NM-gull - hele 19 slag foran nestemann. Her sammen Suzann Pettersen fra Oslo GK, som sikret seg sin femte kongepokal på rad som tenårings før hun ble profesjonell

Maria Gretland sikret gull i Lag-NM junior i Stavanger. Finalen mot Oslo GK ble avgjort på det 18. hullet i siste match.

Også i 1994 fortsatte Borregaard GK medaljerushet i NM-sammenheng. Etter to sølvmedaljer ble Cecilie Lundgreen endelig kronet med NM-gull og kongepokal i Vestfold. Hun var fem slag foran Oslo-jenta Vibeke Stensrud. Det var tydelig at studieoppholdet i USA hadde utviklet henne til en bedre golfspiller.

Gull ble det også i Lag-NM junior for kvintetten Jan-Are Larsen, Bengt-Arne Lien, Gunnar Kristoffersen, Sigurd L. Bjørgvik og Roar Hop. På Kjekstad ble Oslo GK slått i finalen.

Damene fortsatte medaljesankingene i Lag-NM og Christine Norvang, Ann-Kristin Børresen og Maria Gretland sikret sølv på Nes – slått av Oslo GK. Sølv ble det også i 1996 med Cecilie Lundgreen, Christine Norvang og Ann-Kristin Børresen på laget.

Deretter fulgte noen mellomsesonger. Siden 1996 er det bare Jan-Are Larsen som har vært på pallen i NM. Det skjedde på Grenland i 2000, da han vant NM-gull og kongepokal helt suverent. USA-studenten vant med utrolige 19 slag og var i en klasse for seg. Riktignok ble Herlov Langgård norsk mester i eldste klasse i seniorgolf i 1998.

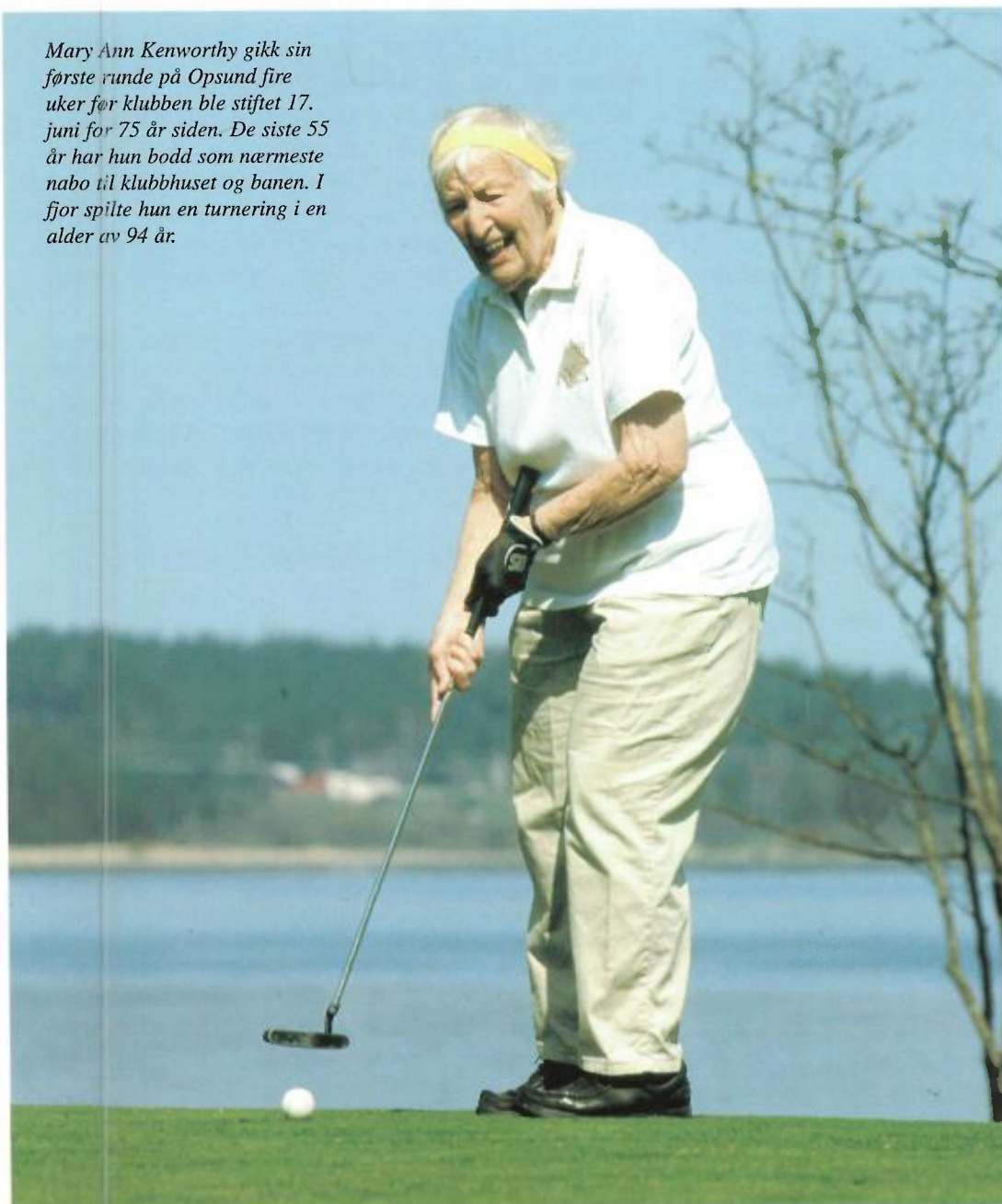
På damesiden er det Cecilie Lundgreen som har vært klubbens frontfigur de senere årene. I 1999 kvalifiserte hun seg for spill på European Tour, og i fjor hadde hun sin klart beste sesong. Høydepunktet kom i Sør-Afrika da hun ble nummer to på en European Tour-turnering, og med en 28. plass oppnådde hun samtidig en av sine målsettinger med å bli blant de 30 beste på Order of Merit.

Selv om gullalderen på 1990-tallet har blitt historie kan Borregaard GK se fremtiden lyst i møte. Med den økte rekrutteringen og store tilstrømmingen av "knøttegolfere" er det bare et tidsspørsmål før klubben igjen vil sette sitt preg på norsk golfsport.

The lady of the club, Mary Ann

Mary Ann Kenworthy gikk sin første runde på Opsund fire uker før klubben ble stiftet 17. juni for 75 år siden. De siste 55 år har hun bodd som nærmeste nabo til klubbhuset og banen. I fjor spilte hun en turnering i en alder av 94 år.

Det er mennesker som skaper historie og tradisjoner. I en idrettsklubb som har eksistert og vært aktiv i 75 år er historien og tradisjonene en del av hverdagen. Alle merker det og får i seg respekt og ærbødighet for historien og menneskene som skapte den.

Mary Ann Kenworthy var 20 år det året faren hennes var med å stifte Borregaard Golfklubb. Hun fyller altså 95 år i klubbens jubileumsår. Den eneste som har fulgt klubben gjennom alle dens 75 leveår. Mer eller mindre aktiv golfer gjennom alle 75 årene. Hun har bodd som nærmeste nabo til klubbhuset de siste 55 år, og har dermed hatt god oversikt over hva som har foregått der og på golfbanen.

Mary Ann, Mary i daglig tale, sitter godt plassert i kafeteriaen på klubbhuset. Det har hun gjort så langt tilbake noen kan huske. I det gamle klubbhuset hvor det var så trangt at vi var nødt til å sitte nær hverandre og i det nye hvor det er mer luft mellom oss. Mary er med – ved alle anledninger. Gjerne i klubbgenser med merke på. Alle er på hils med Mary, de fleste er bortom og gir henne en klem eller en klapp på kinnet. Noen slår av en prat. Hun følger med hver enkelt. Hvis det er en stund siden du har vært innom, vil hun gjerne vite hvorfor. Hvis det er en god stund siden, kan du risikere en liten reprimande: "Om du spiller golf enda, så bør det spilles her, i Borregaard GK."

Mary spilte sin første golfrunde 15. mai i 1927. - Alt var annerledes den gangen. Køllene var med hickory-skaft og lærgrep. De hadde navn, ikke nummer som i dag. Det var ikke så mange i hver bag. Banen ville ingen i dag tro at var en golfbane. Caddies var en selvfølge for alle. Ballene merket vi med navn, de vi mistet og som caddi'ene fant igjen la de i en skuff i en kommode i klubbhuset. Skjønt klubbhus, det var jo mer et skur. Klærne var i alle fall ikke ledige, verken for damer eller menn.

- Golf var en weekend-aktivitet. Vi bodde i Kulås den gangen og vi tok drosje til og fra. Jamissen var fast sjåfør, det kostet én krone tur/retur. Det var ikke akkurat kø på banen. Det hender jeg tenker tilbake på det når jeg nå ser 12 baller i renna og det yrer av folk. Det har skjedd noe på 75 år!

- Borregaard og min familie hadde jo nære forbindelser til England. Det vi trengte av baller og utstyr ble derfor ordnet den veien. Jeg kan ikke huske at vi manglet noe.

Sin siste pro-time hadde hun sommeren 2001. - Selv jeg bør kunne slå litt lengre driver og treffe chip'ene bedre. En av hennes store golfopplevelser var Norwegian Pairs for noen år siden. Hun kval'et til finale på Bogstad og der ble hun trukket i samme flight som Toralv Maurstad. Mary satset stort, nytt antrekk og nye køller. Hva resultatet ble er ikke viktig i dag, det er derimot opplevelsen: Å ha spilt golf med selve Toralv. - Han gikk og sang hele runden: Oh Mary, du skulle smile du, så gråt jeg ikke nu. Og så spilte han veldig bra !

- Jeg spilte en turnering i fjor, en foursome sammen en av juniorene. Han var så hyggelig og takket for matchen, enda jeg nesten bare hadde puttet. Og så var jeg på SAS Invitational på Bogstad i fjor. Ble til og med invitert på mottagelsen på klubbhuset. Det var veldig fint. De hadde til og med ordentlig whisky. Den smakte jeg på.

- I min alder er ikke resultater det som teller mest. Det er derimot alle venner jeg har fått i denne klubben. Hver dag kan jeg ta en tur hit og treffe venner og kjente. Og følge med på det som foregår. I dag er det mange nye som jeg ikke kjenner, men alle er blide og hyggelige og har tid til en liten prat. Det har vært en litt hard vinter for meg med lungebetennelse og sykehus. Derfor gleder jeg meg til sesongen starter og det blir liv og røre på klubbhuset.

- Det har tatt litt tid for meg å bli fortrolig i det nye klubbhuset. I det gamle, Golfhytta kalte vi den, var det ikke så mange og vi kom veldig nær hverandre. Jeg husker 80 års dagen min ble feiret der med egen turnering og stor fest. Turneringen måtte vi avlyse fordi det regnet så utrolig. Dermed ble det lengre fest. Veldig moro!

Mary rusler over parkeringsplassen og hjem. Skrittene er ikke blitt lengre de siste årene. Den lille skikkelsen rommer de facto hele Borregaard Golfklubbs historie. Det er mennesker som skaper historie og tradisjoner.

MARY ANN – THE LADY OF THE CLUB.

Det var en gang ...

"Nr 1, Yngvar Thøgersen, 113 poeng, gratulerer!"

Det er i Østfold Golfsenter på vårparten. Jeg har en avtale med Yngvar om et lite intervju i forbindelse med 75 års jubileet i Borregaard Golfklubb. Og så kommer jeg tilfeldigvis til premieutdelingen for dagens Gubbegolf. "Nr 1, Yngvar - - - ." Jeg slutter meg til applausen og prøver meg endog med å gratulere i handa. "Jo, takk, men det blir ikke noe intervju hvis du ikke skriver noe pent om Borregaard Golfklubb!

Vant han virkelig? Han er jo 87 år. Han kunne jo vært far til flere av gubbekonkurrentene. Men han slo dem alle – denne gangen også.

- Det er golfen som gjør at jeg holder meg i vigør, både fysisk og mentalt. To ganger i uka om vinteren, flere ganger i uka om sommeren. Gubbegolf på banene i Østfold. Vi har mye moro!

- Hcp?

- 20,6. Spilte meg litt opp i fjor etter et beinbrudd. Men det kan jeg fort spille meg ned igjen denne sesongen. Jeg slår ikke så langt lenger, men er sikker på det korte spillet.

87 år og hcp 20,6. Flere 18 hulls runder i uka hele sommerhalvåret.

Yngvar var formann i Borregaard Golfklubb i perioden 1966-72. Det var det intervjuet skulle handle om.

- Det var ikke sånn som det er i dag. Golfklubben var den gang en del av bedriften Borregaard og formannen var en form for kontaktperson mellom de få som spilte golf og bedriften. Det var intet styre, ingen kasserer, ingen sekretær, intet kjedelig papirarbeid, intet kritisk årsmøte.

- Ingen kasserer, hva med kontingenten?

- Det var ingen kontingent. Å spille golf på Opsund var gratis og egentlig fritt fram for alle som hadde lyst. Men det var det ikke så mange som hadde. En håndfull Borregaardansatte

og guttungene som var så heldige å vokse opp på Opsund. Kanskje var det 25-30 aktive, de fleste Opsund-boere. Det fantes ingen medlemsliste.

Utenfor denne lille kretsen var golf lite kjent i byen. Det var vår egen lille verden.

- Borregaard, forlangte de noe igjen for de pengene de la ned på golfbane og -klubb?

- Intet konkret. Vi rådde oss sjøl. Det var i vår egen interesse at banen var ship shape, det sørget vi for ved oppfølging av den Borregaard-ansatte greenkeeperen. Vi hadde ingen krav om skriftlig rapportering, derfor gjør-

Han har vært formann i Borregaard GK og er fortsatt like aktiv – selv om han har nådd 87 år i alder. Yngvar Thøgersen spiller på hcp 20,6, og legger ikke skjul på at det er golfen som holder ham i vigør – både fysisk og mentalt.

de vi ikke det. Men vi hørte stadig at Borregaard så seg om etter byggetomter og så på golfbanen som et aktuelt areal. Det var et skrekkscenario for oss. Men da dukket en ide opp: Hvordan kunne Borregaard ha nytte av golfen? Jo, ved å tilby den til kunder. Vi foreslo å arrangere kundeturnering, Borregaard Cup, for tekstilkunder world wide. Det ble en kjempesuksess, med vandrepokal i sølv gitt av Borregaard. Det var skikkelig turnering, ikke slik at kunder måtte vinne. Suveren kundekontakt! En gang dukket det opp en amerikaner med hcp 2. Det var nesten høytidelig. Men vi så'n ikke så mye. Han var mest i skauen. Slik var starten på Borregaards kundeturneringer, som stadig eksisterer.

- Og vandrepokalen - - -
- Den står på hylla hjemme hos meg.

Yngvar er tuning, fra Tune. Enenda, der hvor Sarpsborg Papp nå ligger, hørte den gang til Tune. Der var barndomshjemmet. Han var 12 år det året golfklubben ble stiftet.

- Golf visste vi ikke noe om. Fotball, skøyter, bandy var idrettene den gang. Ishockey forsøkte jeg i studietiden i Trondheim, tennis ble det da jeg fikk jobb på Borregaard, i tillegg til bedriftsfotball. Golf ble det ikke før jeg flyttet til Bytangen på Opsund i 1957. Da fikk jeg låne noen køller av en kollega. Dermed var det gjort. Etter det har det vært golf for meg. Borregaard Golfklubb.
- Plutselig spretter'n opp og farer bort til nabobordet. Lett på foten som ungdom.

- Jeg måtte bare spørre om noe. Du skjønner, i min alder hender det at vi glemmer saker og ting. Da må vi spørre hverandre.

- Det jeg husker med størst glede fra min formannsperiode var at Yngve Eriksen ble Norgesmester. Den første Kongepokalen i golf vant han. Og han slo alle fra Oslo. Det var en skikkelig fjær i hatten for Borregaard Golfklubb. Yngve innledet egentlig perioden med de store Borregaard-profilene: Per Haugsrud, Gard Midtvåge, Øivind Rojahn, Cecilie Lundgreen. I slutten av perioden begynte det for øvrig å komme flere voksne medlemmer utenfor Borregaard-miljøet.

- Hvor god har du sjøl vært?

- He-he, god og god. Jeg har hatt hcp 10 som lavest. Det fikk jeg etter at jeg slo gammelformann Reidar Tveten i en turnering. "Da skal du ned 4", sa han. Sånn var praktisk hcp-regulering. Og hcp 10 ble en merkelapp på meg i en årrekke. Dessuten har jeg en Hole in One på 2'ern. Men den er visst for gammel til å komme på tavla.

- Men nå må jeg komme meg hjem, kona venter. Skriv noe pent om Borregaard Golfklubb.

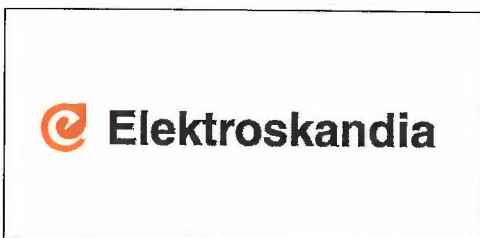
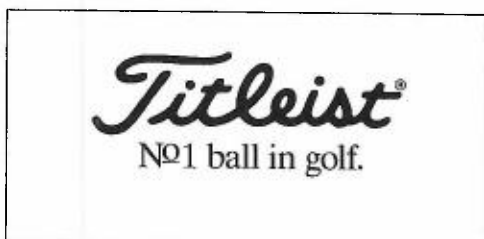
Og vekk er han i en fei. 87 år med hcp 20,6. Klar for en ny sesong.

Av Terje Ellefsen

Storflommen 1995

Greenen på hull 4 kan kun skimtes som en grønn stripe da storflommen i 1995 var på sitt høyeste nivå.

Vi takker våre støttespillere

